

Yeni Fetvalar (Fitre Zekatının) - 21 /May/ 2020

Fitre Zekatının Cinsi ve Miktarı

Soru1: Her bir kişi için verilecek fitre zekâtının miktarı ne kadardır ve fitre zekâtı unvanıyla neler verilebilir?

Cevap: Mükellef kendisi ve kendisinin ekmeğini yiyenlerden (geçimini sağlamakla yükümlü olduğu kimselerin) her biri için bir saa (yani yaklaşık 3 kilogram) buğday, arpa veya hurma, kuru üzüm yahut pirinç ya da mısır ve benzerini müstahak olan birisine vermelidir ve bunların yerine bunlardan birisinin parasını verirse de yeterlidir.

Fitre Zekatını Ayırma ve Verme Zamanı

Soru2: Fitre zekatını ayırma ve ödeme vakti ne zamandır?

Cevap: Ramazan (Fıtır) Bayramı gecesinin gurup vaktinden itibaren (yani bayram gününden bir önceki günün gün batımından sonra) fitre zekâtı (müstahak olana) verilebilir veya bir kenara ayrılabilir. Mükellef (Ramazan Bayramı namazına katılacaksa) farz ihtiyat gereği namazdan önce fitre zekâtını vermelidir. Eğer Ramazan Bayramı namazına katılmayacaksa fitre zekatını öğleye kadar erteleyebilir / geciktirebilir. Ayrıca eğer fakire erişimi varsa fitre zekatını bir kenara ayırması yeterli değildir. Ancak eğer öğle vaktine kadar bir fakire erişemezse / ulaşamazsa fitre zekatını bir kenara ayırmalı ve ne zaman fakire ulaşırsa o zaman vermelidir ve fitre zekatını bir kenara da ayırmamışsa farz ihtiyat gereği (fitre zekâtı) boynundan (uhdesinden) kalkmaz ve eda ve kaza niyeti etmeksizin kurbet (Allah'a yakınlıkla kastıyla) kastıyla fitre zekatını vermelidir.

Fitre Zekâtını Buğday ve Arpa Cinsi Dışındaki Şeylerden Vermek

Soru3: Tam ilmiyelerde belirtilen buğday, arpa ve benzeri şeyler dışında fakirin ihtiyaç duyduğu başka bir cinsi veya eşyayı satın alıp fitre zekâtı yerine müstahak olana verebilir miyiz?

Cevap: Tam ilmiyelerde belirtilen cinsler ya da onların yerine parası müstahak olana verilmelidir. Ancak eğer müstahak olan fakirden fitre zekatını kabul etmesi ve başka bir cinsin satın alınması için vekalet almanız durumunda müstahak fakirin ihtiyaç duyduğu şeyi fitreyle alabilir ve ona verebilirsiniz.

Fitre Zekatını Hesaptan Hesaba Aktarma

Soru4: Fitre zekâtını fakir için karttan karta (banka hesabından hesabına) aktarabilir miyiz?

Cevap: Sakıncası yoktur, ancak eğer fitre zekâtı önceden bir kenara ayrılmışsa, onun değiştirilmesi caiz değildir. Eğer kendi şehrinde fakir varsa, fitre zekatının bir kenara ayrılmasından sonra başka bir şehre intikal ettirilmesi de (gönderilmesi) farz ihtiyat gereği caiz değildir.

Fitre Zekatının Fakir Evlada Verilmesi

Soru5: Bir baba fitre zekatını fakir evladına verebilir mi?

Cevap: Eğer evlatlar fakirseler, anne ve baba onların farz olan giderlerini karşılamadırlar ve fitre zekâtından bir şeyi onların yaşam masraf ve giderleri için veremezler.

Misafirin Fitre Zekâtı

Soru6: Misafirin fitre zekatını vermek ev sahibine mi aittir?

Cevap: Genel olarak bayram gecesini (bayram gününden bir önceki akşam) misafir olan kimsenin misafirliği örfe göre ev sahibinin ekmeğini yiyenlerden sayılacak kadar önceki veya sonraki akşamki misafirliğinin devamı olursa, fitresi ev sahibinin uhdesindedir.

Fitre Zekatını Genellikle Kullanılan Şeyden Vermek

Soru7: Yıl boyunca daha çok pirinç tüketen kimse, pirinç veya 3 kg pirincin meblağını mı fitre zekâtı olarak hesaplamalıdır?

Cevap: Fitre zekâtı için buğday, arpa veya hurma, pirinç ve benzeri ya da bunların yerine bunlardan birisinin parası verilirse yeterlidir ve şahsın daha çok (ve genellikle) tükettiği şeylerle sınırlı değildir.

Fitre Zekatının Ödenmesinden Sonra Ayrılan Fitre Zekatının Bulunması

Soru8: Ödemek üzere fitre zekâtını önceden bir kenara ayırmıştım, ancak kayboldu. Bundan dolayı tekrar ödedim ve daha sonra kenara ayırmış olduğum meblağı buldum. Bu durumda kaybettikten sonra bulduğum bu malda tasarrufta bulunabilir miyim?

Cevap: O malda tasarrufta bulunamazsınız, bulunan malı fitre zekâtı niyetiyle vermelisiniz, ancak eğer (kaybedilen mal bulunmadan önce) fitre zekâtı niyetiyle verdiğiniz malın aklı- kendisi duruyorsa onu geri alabilirsiniz.